

Crònica d'una bona ocasió desaprofitada

Laïcitat a l'escola pública i l'Estatut

El 30 de setembre de 2005, el Parlament de Catalunya va aprovar la proposta de Proposició de Llei orgànica per la qual s'estableix l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

Aquest text va substituir, mitjançant la votació d'una esmena tècnica, el que ja s'havia aprovat el dia 28 de setembre (tot just unes hores abans) amb el vot favorable dels grups parlamentaris que donen suport al Govern de Catalunya (PSC-CPC, ERC i ICV-EA) i el vot en contra dels grups de l'oposició (CiU i PPC). El text inicialment aprovat, però, va ser dràsticament modificat.

És clar que la dreta confessional, amenaçant de no aprovar l'Estatut i posant la laïcitat a l'alçada del finançament econòmic, ha aconseguit imposar un text molt més favorable a les patronals de l'ensenyament religiós que gaudeixen de la política de concerts econòmics generalitzats tot i obviar el compliment de la normativa vigent. L'article més important és el segon perquè, tot i la definició final "l'ensenyament en els centres de titularitat pública és laic", assegura la presència de la religió a l'escola i remet a un altre article (37.4) que diu "Cap de les disposicions d'aquest títol no pot ésser desplegada, aplicada o interpretada de manera que redueixi o limiti els drets fonamentals que reconeixen la Constitució i els tractats i els convenis internacionals ratificats per Espanya". Aquest article es refereix al Concordat signat entre l'Estat espanyol i la Santa Seu el 1.979 i que diu "Los planes educativos en los niveles de Educación Preescolar, de Educación General Básica (EGB) y de Bachillerato Unificado Polivalente (BUP) y Grados de Formación Profesional correspondientes a los alumnos de las mismas edades incluirán la enseñanza de la religión católica en todos los Centros de educación, en condiciones equiparables a las demás disciplinas fundamentales"

USTEC-STEs ha defensat sempre, des del més escrupolós respecte per les creences religioses, polítiques o ètiques individuals, que la formació en l'ètica civil garanteix el dret a la llibertat ideològica, religiosa i de culte, assegura la neutralitat de les

institucions públiques, respon al caràcter aconfessional de l'Estat i s'oposa al dogmatisme i a l'autoritarisme. Considerem una greu vulneració de la condició aconfessional de l'Estat espanyol -condició que emana de la Constitució del 1978- el fet que les religions en general, i la catòlica en particular, tinguin presència en els centres educatius públics.

Per això, i des del respecte a la llibertat ideològica, ens manifestem a favor:

- d'una revisió del marc legal vigent en matèria d'ensenyament de la religió
- del rebuig als acords entre l'Estat espanyol i la Santa Seu i les altres confessions religioses
- d'un model laic d'ensenyament, compatible amb el caràcter aconfessional de l'Estat, que sigui la principal garantia de l'educació en valors
- de la impartició de l'ensenyament religiós en espais propis i naturals, en un

àmbit personal, familiar i confessional

- de mantenir els ensenyaments religiosos fora de l'àmbit escolar, en benefici del respecte a la pluralitat d'opcions ideològiques i religioses.

El redactat aprovat ens supedita a un tractat arcaic i que es contradia amb una lectura harmònica de la Constitució espanyola i és un text contradictori que perpetua la situació actual de la religió a l'escola. S'ha perdut una gran ocasió de mirar endavant i no enrere i ho podem considerar un altre triomf de l'aliança entre la jerarquia de l'església catòlica i la dreta política. De tota manera, ha de fer-nos reflexionar fins a quin punt és important aquest tema per a la dreta política d'aquest país que l'ha utilitzat com a moneda de canvi per tal d'aprovar el futur sistema de finançament de Catalunya. És evident que quan parlem de laïcitat no només parlem d'idees i de principis i que hi ha qui sent amenaçats els seus privilegis.

DOS REDACTATS

1 INICIAL El text inicialment aprovat, i que havia estat informat positivament per part del Consell Consultiu de la Generalitat quant a la seva constitucionalitat, deia:

1. Totes les persones tenen dret a l'ensenyament públic i de qualitat i a accedir-hi en condicions d'igualtat. La Generalitat ha d'establir un model educatiu que garanteixi aquest dret i en el qual l'ensenyament públic és laic.
2. Els centres privats sostinguts amb fons públics tenen el deure de complir les obligacions de servei públic que determini la llei per tal de garantir els drets d'accés en condicions d'igualtat i la qualitat de l'ensenyament.

2 DEFINITIU El Títol I. De drets, deures i principis rectors. Capítol I. Article 21. Drets i deures en l'àmbit de l'educació. Ha quedat redactat de la manera següent:

1. Totes les persones tenen dret a una educació de qualitat i a accedir-hi en condicions d'igualtat. La Generalitat ha d'establir un model educatiu d'interès públic que garanteixi aquests drets.
2. Les mares i els pares tenen garantit, d'acord amb els principis establerts per l'article 37.4, el dret que els assisteix per tal que els seus fills i filles rebin la formació religiosa i moral que vagi d'acord amb llurs conviccions a les escoles de titularitat pública, en les quals l'ensenyament és laic.
3. Els centres docents privats poden ésser sostinguts amb fons públics d'acord amb el que determinen les lleis, per tal de garantir els drets d'accés en condicions d'igualtat i a la qualitat de l'ensenyament.